

stodola byla ze všech stran obklíčena. Mezi ukrytými partyzány a ozbrojenou protipartyzánskou jednotkou se rozpoutala prudká přestřelka. V průběhu ostré palby se stodola vzněla. Partyzáni, obklíčení uvnitř, se pokoušeli při kladení odporu o únik do blízkého lesíka. Mezi ustupujícími byli také oba sovětské radisté, Saša Timochovová a Volodja Kolomackij. Statečně odolávali německé přesile, ale únik se jim nepodařil. Než stačili dosáhnout okraje lesíka, byli oba zkoseni nepřátelskými střelami. Další tři partyzáni byli nacistickou policejní jednotkou zadrženi.

Dálnopis odeslaný po akci velitelstvím SS-policejního pluku 21 v Brně 12. listopadu 1944 kolem půlnoci oznamoval:

„Einsatzkommando Rubsam hlásí:

Dne 12. 11. 1944 ve 12.10 hod. narazily síly 11. rot SS-policejního pluku 20 v Bystřici, okres Valašské Meziříčí, 9 km jihovýchodně od Valašského Meziříčí, na ruskou skupinu „bandy“. Síla 5 mužů a 1 žena. Došlo k ostré přestřelce. „Bandité“ střelili ze stodoly bez přestání z kulometu. Ztráty nepřítelů: 2 mrtví, z toho 1 žena (známá ruská telegrafistka). Tři zatčení, z toho 1 zraněn při boji zblízka. Vlastní ztráty žádné. Ukořistěno: 1 kompletní vysílací stanice, zaznamenávaná zpravodajská hlášení, dorozumivací kódy, 1 ruský samopal se třemi zásobníky, jedna puška.

Stodola rolníka Josefa Štůska, protektorátního příslušníka v Bystřici, byla při akci proti „banditům“ zničena střelbou. Při tom shořely zásoby munice a 1 čs. kulomet.

Štůsek s rodinou (4 muži, 2 ženy) byli zatčeni a se 3 zajatými ruskými partyzány předáni bezpečnostní službě (SD) v Horní Bečvě. „Bandité“ se přiznali, že patří ke skupině Murzina.“¹⁰³⁾

¹⁰³⁾ StAr Brno; B 252, kart. 102, dálnopis č. 516, 12. 11. 1944.

K dalšímu osudu rodiny Štůskových, případně k nepodloženým dohadům o zradě, zaznamenal kronikář v pamětní knize obce Malá Bystřice toto: „Štůskova rodina byla ještě ten samý den propuštěna a Němci vojenským autem nazpět přivezena. Takovéto loajální chování od Němců dalo podnět k různým dohadům. Po návratu Josefa Štůska a jeho rodiny byl jsem u něho na návštěvě. Na otázku, jak se měl, řekl, že moc dobře, jelikož zajatý partyzán byl velkým důstojníkem, kterého i Němci respektovali, a ten dosvědčil, že o ubytování partyzánů ve stodole hospodář vůbec nevěděl. Obdarován říšskými cigaretami byl propuštěn.

Takovéto Štůskovo vyprávění, jeho obdarování a rychlé vyřizování náhrady za utrpěnou škodu na shořelé stodole a strojích vrhlo na Štůska podezření ze spolupráce s Němci, což mělo za následek tajné vyšetřování ze strany partyzánů a občanů ilegálně činných. Jedna z příčin, které vedly k usvědčení Štůska, byla, že jmenovaný byl podomním obchodníkem s dřevěným náčiním, se kterým nejčastěji jezdil do Sudet. Německé řeči byl dobře znalý a s Němci sympatizující. Po obsazení vlastní německým vojskem jednou v hostinci u Kočibů zpíval německou hymnu, přičemž na jeho rozkaz museli stát všichni v pozoru, což mělo za následek určitou nedůvěru a opatrnost až do jeho konce.

Jak jsem se již předem zmínil, z celého chování a z výpovědi Josefa Štůska vzniklo podezření, že on sám zradil partyzány a nastalo šetření v té věci. Jak se šetření vedlo, to napsat nemohu; ale myslím, že nejvíce zavinily jeho zamotané a nesouvislé řeči, strach a různé jiné okolnosti, že byl usvědčen a odsouzen. Dne 12. ledna 1945 byl devíti ranami z automatu přes okno zastřelen.

Z podrobnějších sledování bylo zřejmo, že mu nezáleželo na vlasti naší ani na národu českém, jeho idea byla nahromadit co nejvíce majetku. Dokazuje to i to, že ten samý den 12. 1. 1945, kdy byl zastřelen, přišel asi v sedm hodin z Rožnova p. R. a měl vyřizeny všechny formality o nejbližší dodávce strojů. Utěšoval se, že bude mít stroje lepší než ty, které shořely, a že žádný takový v obci mít nebude, jako on.

A pak přišla smrt zastřelením, kterou dle zjištění provedl sovětský partyzán Nikolaj Kuzmin. Dle pozdějších zpráv měla být vyhlazena celá Štůskova rodina, od čehož bylo upuštěno.

Pozdější šetření, které se vedlo po válce, nevynaslo do věci žádné jiné světo, tudíž to, co jsem napsal, zůstává pro paměť nezměněno.

Úřední hlášení o zastřelení Josefa Štůska 12. ledna 1945 v devět hodin večer, podávané četnickou stanicí, rovněž uvádí, že „pravděpodobně to byli partyzáni ze msty, že u Štůska byli v jeho stodole 12. 11. 1944 dva partyzáni zastřeleni a další zajati.“ – StAr Brno; B 314, kart. 2, dálnopis č. 119, 13. 1. 1945.

Kronikář : Josef Škabraha č. 47 na Baránkách 245
soused Josefa Štůska.